

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Anitrans M”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Anitrans M”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Petrom-Moldova” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată „Anitrans M” de scutire de plata taxei de stat pentru depunerea apelului și nu s-a dat curs apelului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Anitrans M” împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 06 decembrie 2016, și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, prin care a fost restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Anitrans M”,

c o n s t a t ă

La 01 septembrie 2015, SRL „Rinor-Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Anitrans M”, intervenient accesoriu SA „Petrom-Moldova” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 06 decembrie 2016, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat din contul SRL „Anitrans M” în beneficiul SRL „Rinor-Grup” suma de 298 944,40 lei cu titlu de datorie, suma de 81 230,96 lei – dobândă de întârziere și suma de 11 405,26 lei – taxă de stat, în total 391 580,62 lei.

La 19 decembrie 2016, SRL „Anitrans M” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 06 decembrie 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017, a fost respinsă

cererea SRL „Anitrans M” de scutire de plata taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de către aceasta, fiindu-i comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 8553,95 lei până la 20 aprilie 2017. Totodată, apelantei i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, apelul declarat de SRL „Anitrans M” a fost restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC – apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă la 23 martie 2017.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 septembrie 2017, a fost admis recursul declarat de SRL „Anitrans M” și casate încheierile Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 și 18 mai 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii pe rol a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, a fost respinsă cererea SRL „Anitrans M” de scutire de plata taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de către aceasta, fiindu-i comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 8553,94 lei până la 29 noiembrie 2017. Apelantei i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită. Ședința de judecată a fost numită pentru 30 noiembrie 2017, ora 10.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, apelul declarat de SRL „Anitrans M” a fost restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC – apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă la 26 septembrie 2017.

La 12 decembrie 2017, SRL „Anitrans M” a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 și 30 noiembrie 2017, solicitând repunerea în termen a recursului declarat împotriva încheierii din 26 septembrie 2017, admiterea recursurilor, casarea încheierilor recurate și soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu admiterea cererii de scutire de plata taxei de stat pentru depunerea apelului sau eșalonarea achitării ei și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la faza primirii cererii de apel.

În susținerea recursului, recurenta a invocat că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 iulie 2017, a fost admisă spre examinare cererea introductivă înaintată de creditorul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Anitrans M”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu Fazlî Andrei. Odată cu numirea administratorului provizoriu, corespondența poștală se remite pe adresa acestuia și din motiv că Fazlî Andrei nu era la oficiul său, fiind spitalizat, plicul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 a fost lăsat la fostul oficiu al întreprinderii, care era închis din cauza insolvenței. La 30 noiembrie 2017, paznicii au transmis plicul directorului Sclifos Axenia, cu încheierea instanței de apel și citația pentru ședința de judecată din 30 noiembrie 2017, expediate conform ștampilei oficiului poștal abia la 20 noiembrie 2017, adică cu doar o săptămână până la ședință. Astfel, la 30 noiembrie 2017, după amiază, a aflat că cererea sa de apel a fost restituită.

Indică SRL „Anitrans M” că la materialele cauzei au fost anexate probe suficiente ce demonstrează imposibilitatea achitării taxei de stat, și anume, titlurile executorii și încheierile executorilor judecătorești de aplicare a sechestrului pe bunurile întreprinderii și raportul cu extrasul bancar, prin care se confirmă aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale societății încă de la data de 05 ianuarie 2016. Astfel, activitatea întreprinderii este blocată total, fiind imposibilă vânzarea cărorva bunuri pentru achitarea taxei de stat.

Consideră recurenta că prin respingerea cererii de scutire de plata taxei de stat pentru depunerea apelului și restituirea acestuia, i-a fost îngrădit accesul liber la justiție, drept garantat de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 29 ianuarie 2018, în adresa SRL „Rinor-Grup” și SA „Petrom-Moldova” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de SRL „Anitrans M”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 urmează a fi respins ca fiind tardiv, iar recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menținerea încheierilor recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, împreună cu citația pentru ședința de judecată din 30 noiembrie 2017, ora 10.00, a fost expediată în adresa recurentei-apelante SRL „Anitrans M” la 06 noiembrie 2017, potrivit scrisorii de însoțire (f.d. 22, volumul II) și a fost recepționată la 21 noiembrie 2017, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție (f.d. 24, volumul II).

La 12 decembrie 2017, cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 CPC, SRL „Anitrans M” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 26 septembrie 2017, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin prisma prevederilor legale citate supra, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

În motivarea cererii de repunere în termenul de declarare a recursului, recurenta-apelantă SRL „Anitrans M” a invocat că încheierea din 26 septembrie 2017 i-a fost comunicată abia la 30 noiembrie 2017, de către paznicii întreprinderii, care au transmis directorului plicul împreună cu copia încheierii și citației pentru ședința de judecată din 30 noiembrie 2017, dat fiind faptul că oficiul societății este închis din cauza insolvenței.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat acest motiv, or, conform art. 105 alin. (5) CPC, citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Prin urmare, ținând cont de faptul că recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 a fost declarat abia la 12 decembrie 2017, adică peste termenul de 15 zile prevăzut de art. 425 CPC, fără indicarea vreunui motiv justificativ și cu anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Anitrans M” urmează a fi respins ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Cât privește recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că a fost declarat în termenul prevăzut de art. 425 CPC.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Iar prevederile art. 368 alin. (1) CPC stipulează că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, instanța de recurs consideră că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 noiembrie 2017 corect a restituit SRL „Anitrans M” cererea de apel cu toate înscrisurile anexate la aceasta în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC - apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1), or, neajunsurile cererii de apel nu au fost înlăturate în termenul stabilit prin încheierea din 26 septembrie 2017 și anume, până la data de 29 noiembrie 2017.

Nu poate fi reținut argumentul SRL „Anitrans M” precum că nu a cunoscut despre emiterea încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, fiind în imposibilitate de a se conforma indicațiilor instanței de apel, deoarece instanța de recurs a constatat că încheierea dată i-a fost comunicată la 21 noiembrie 2017, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție (f.d. 24, volumul II).

Prin urmare, având calitatea de apelantă, SRL „Anitrans M” urma să depună diligența necesară și să se conformeze indicațiilor instanței de apel și să prezinte până la 29 noiembrie 2017 dovada de plată a taxei de stat, ceea ce nu a fost efectuat de către recurentă. Iar, în cazul în care considera că termenul acordat este insuficient, având în vedere că a recepționat încheierea la data de 21 noiembrie 2017, era în drept să solicite instanței de apel prelungirea acestuia.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva încheierii din 26 septembrie 2017 a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 CPC, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, iar încheierea din 30 noiembrie 2017 este întemeiată și legală, argumentele invocate de către recurentă fiind neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 ca fiind depus tardiv, cu menținerea încheierii date și a respinge recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, cu menținerea acestei încheieri.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge cererea Societății cu Răspundere Limitată „Anitrans M” de repunere în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017.

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Anitrans M” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, ca fiind depus în afara termenului legal.

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Anitrans M” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017.

Se mențin încheierile Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 și 30 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Rinor-Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Anitrans M”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Petrom-Moldova” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță